

Фонд за здравствено осигурување на Република Северна Македонија
Fondi për sigurim shëndetësor i Republikës së Maqedonisë së Veriut

Број: 15-
Датум: 2020 година

**ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПОТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ НА РЕЦЕПТ ОД ЛИСТАТА НА ЛЕКОВИ КОИ
ПАЃААТ НА ТОВАР НА ФОНДОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ**

1. ВОВЕД

Согласно Законот за здравствено осигурување, Фондот за здравствено осигурување е купувач на здравствени услуги во кои спаѓаат и лекови од Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот.

На примарното ниво на здравствената заштита, осигурениците на Фондот своето право за лек на рецепт на товар на Фондот го остваруваат преку ПЗУ аптеките, врз основа на пропишан рецепт од избран лекар за лек, согласно законските прописи и договорните одредби од договорот со Фондот.

Овој извештај е подготвен по редовните анализи на податоците за реализираните рецепти за лекови на товар на Фондот во 2019 година, добиени од информатичкиот систем на Фондот на 20 февруари 2020 година. Врз снабдувањето со лекови на рецепт влијаат повеќе фактори:

- ✓ Демографска структура на населението/осигурениците на Фондот, во државата,
- ✓ Медицинските потреби за лекови на осигурениците на Фондот,
- ✓ Бројот и територијалната распределба на здравствените установи ординации и аптеки од Мрежата на здравствени установи кои имаат договор со Фондот,
- ✓ Висината на буџетот на Фондот за обезбедување лекови на рецепт,
- ✓ Бројот, видот и обемот на лекови кои се достапни на фармацевтскиот пазар во државата,
- ✓ Цените на лековите одобрени од Министерството за здравство,
- ✓ Надоместоците за лекови од позитивната листа утврдени од Фондот за здравство (референтните цени на лекови),
- ✓ Висината на износот за надоместок за услугата за ПЗУ аптеките за извршено обезбедување на оигурените лица со лекови на рецепт на товар на Фондот,
- ✓ Рационалноста во работењето и навиките на лекарите за пропишување на лекови на рецепт,
- ✓ Рационалноста во работењето и степенот на примена на добрата фармацевтска пракса фармацевтска грижа во аптеките
- ✓ на фармацевтскиот кадар во аптеките за издавањето на лекови на рецепт,
- ✓ Друго.

2. ПОТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ НА РЕЦЕПТ ПО ГРУПИ НА ЛЕКОВИ (АТЦ ПЕТТО НИВО)

Потрошувачката на лекови на рецепт на товар на Фондот во периодот од 2008 до 2019 година покажува континуиран пораст и во бројот на реализирани рецепти и на вкупните фактурирани износи за лекови на товар на Фондот од ПЗУ аптеките (Табела 1 од овој извештај)

Табела 1. Број на реализирани рецепти и износи, 2008 - 2019 година

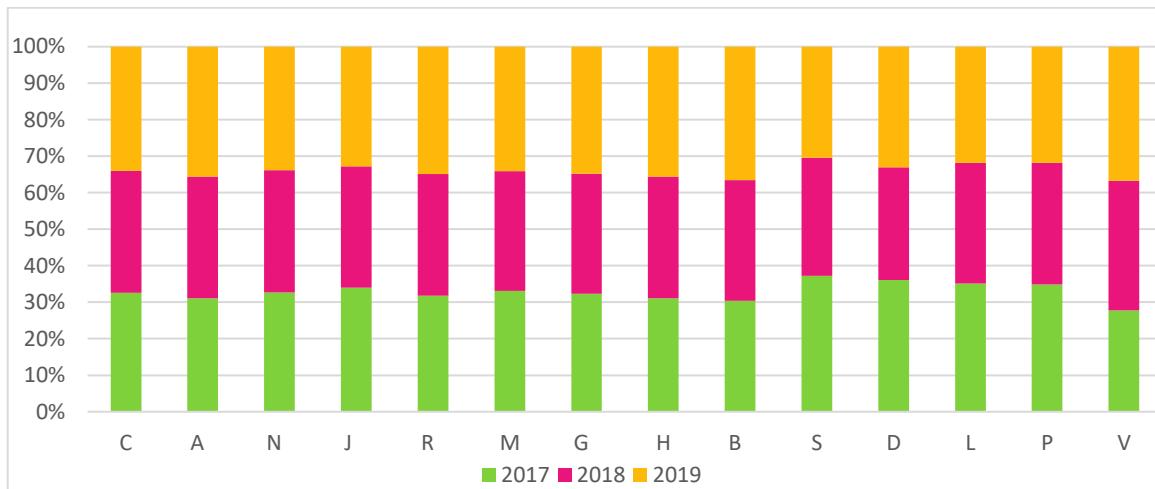
Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Број на рецепти	10,283,273	14,959,878	15,277,792	16,332,551	17,485,146	17,822,132	19,385,458	21,129,626	22,274,288	23,090,780	23,667,166	24,303,214
% на разлика за истиот период претходната година		45.48%	2.13%	6.90%	7.06%	1.93%	8.77%	9.00%	5.42%	3.67%	2.50%	2.69%
Вкупен износ (денари со 5%ДДВ)	1,318,929,861	1,828,656,700	1,778,028,785	1,902,841,544	1,993,189,875	2,123,979,166	2,263,253,158	2,425,655,134	2,626,120,318	2,786,093,249	2,799,766,239	2,820,052,202
% на разлика за истиот период претходната година		38.65%	-2.77%	7.02%	4.75%	6.56%	6.56%	7.18%	8.26%	6.09%	0.49%	0.72%

Потрошувачката на лекови на рецепт се следи според меѓународната АТЦ класификација на лекови на СЗО. Потрошувачката на АТЦ прво ниво по години е прикажана во табелите и графиконите подолу.

Табела 2. Број на реализирани рецепти по АТЦ прво ниво, 2017 – 2019 година

Ред. бр.	АТЦ група на лекови	2017	2018	2019	Удел 2018	Разлика изразена во % 2019/2018	Разлика изразена во % 2019/2017
1	С Лекови кои делуваат на срце и крвни садови	10,024,198	10,291,151	10,472,945	43.09%	1.77%	4.48%
2	А Лекови со дејство на дигестивниот тракт и метаболизмот	3,290,344	3,529,402	3,774,498	15.53%	6.94%	14.71%
3	Н Лекови со дејство на ЦНС	3,506,894	3,596,905	3,633,545	14.95%	1.02%	3.61%
4	Ј Антиинфективни лекови за системска употреба	1,843,141	1,803,684	1,778,188	7.32%	-1.41%	-3.52%
5	Р Лекови за третман на болести на респираторен систем	1,125,271	1,180,316	1,233,765	5.08%	4.53%	9.64%
6	М Лекови со дејство на коскено мускулен систем	1,142,444	1,127,495	1,176,283	4.84%	4.33%	2.96%
7	Г Лекови кои делуваат на генитоуринарен тракт и полови хормони	750,406	764,842	807,717	3.32%	5.61%	7.64%
8	Н Лекови со дејство на жлездите со внатрешно лачење со исклучок на полови хормони и инсулин	345,566	370,892	395,282	1.63%	6.58%	14.39%
9	В Лекови кои делуваат на крвта и крвотворните органи	324,878	354,559	390,961	1.61%	10.27%	20.34%
10	С Лекови кои делуваат на сензорни органи	399,481	346,439	325,987	1.34%	-5.90%	-18.40%
11	Д Дерматолошки лекови	249,416	213,740	228,642	0.94%	6.97%	-8.33%
12	Л Антионеопластични и имуномодулаторни лекови	52,742	49,560	47,768	0.20%	-3.62%	-9.43%
13	Р Лекови за лекување на инфекции предизвикани со паразити	24,392	23,292	22,266	0.09%	-4.40%	-8.72%
14	В Останато	11,607	14,889	15,367	0.06%	3.21%	32.39%
	Вкупно рецепти	23,090,780	23,667,166	24,303,214	100.00%	2.69%	5.25%

Графикон 1. Споредба на потрошувачката по АТЦ групи на лекови по рецепти, 2017-2019 година

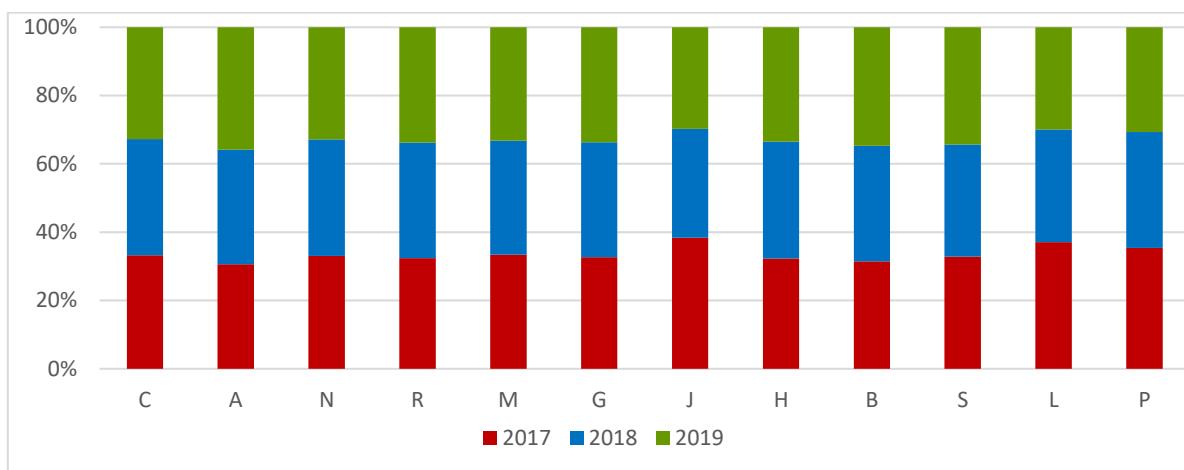

Табела 3. Број на ДДД/1000 осигуреници/ден, АТЦ прво ниво, 2017–2019 г.

Ред.бр	АТЦ група на лекови	2016	2017	2018	2019	Разлика изразена во % 2019/2018	Разлика изразена во % 2018/2017	Разлика изразена во % 2019/2017
1	С Лекови кои делуваат на срце и крвни садови	354.7	390.8	399.6	385.4	-3.55%	2.25%	-1.38%
2	А Лекови со дејство на дигестивниот тракт и метаболизмот	80.3	95.2	104.0	111.3	7.02%	9.31%	16.98%
3	Н Лекови со дејство на ЦНС	72.4	80.3	82.9	79.9	-3.67%	3.25%	-0.54%
4	Р Лекови за третман на болести на респираторен систем	28.1	31.1	32.5	32.5	-0.10%	4.36%	4.25%
5	М Лекови со дејство на коскено мускулен систем	27.2	29.9	30.0	29.8	-0.55%	0.01%	-0.54%
6	Г Лекови кои делуваат на генитоуринарен тракт и полови хормони	24.4	27.9	28.7	28.7	0.02%	2.89%	2.91%
7	Ј Антиинфективни лекови за системска употреба	20.2	20.2	16.8	15.8	-5.87%	-17.13%	-22.00%
8	Н Лекови со дејство на жлездите со внатрешно лачење со исклучок на полови хормони и инсулин	11.0	12.4	13.1	12.8	-2.06%	5.95%	3.77%
9	В Лекови кои делуваат на крвта и крвотворните органи	10.4	11.2	12.1	12.4	2.73%	7.42%	10.35%
10	С Лекови кои делуваат на сензорни органи	2.4	2.7	2.7	2.8	4.46%	-0.01%	4.45%
11	Л Антинеопластични и имуномодулаторни лекови	1.2	1.3	1.2	1.1	-9.50%	-10.88%	-19.35%
12	Р Лекови за лекување на инфекции предизвикани со паразити	0.2	0.2	0.2	0.1	-9.62%	-4.12%	-13.35%
13	Д дерматолошки лекови	/	/	/	/	/	/	/
14	В Останато	/	/	/	/	/	/	/

Напомена: Одредени лекови од АТЦ групите D и S, но и во други случаи, немаат дефинирани дневни дози од СЗО и таквите лекови не се опфатени во овие споредби.

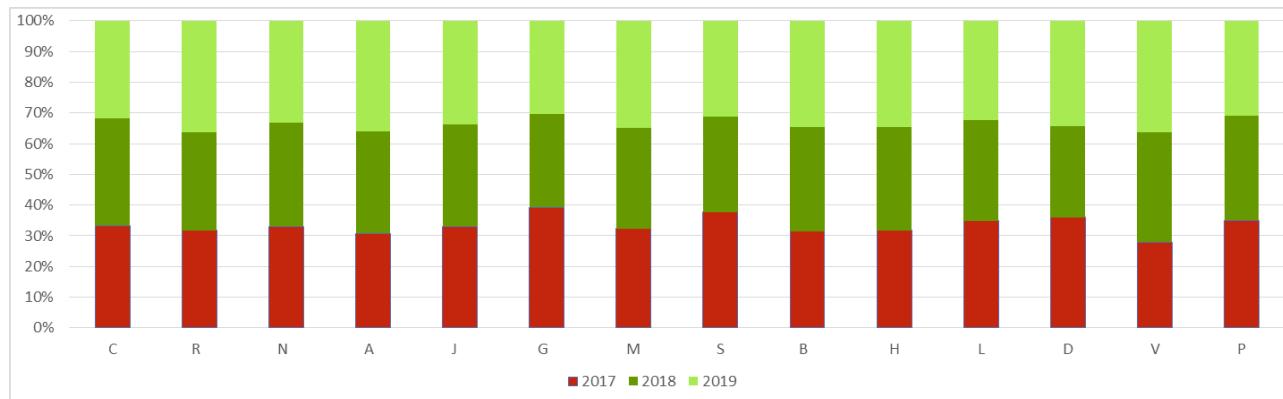
**Графикон 2. Споредба на потрошувачката по АТЦ групи на лекови по ДДД/1000осигуреници/ден,
2017- 2019 год.**

Табела 4. Вкупни износи по АТЦ групи на лекови, право ниво, 2017 – 2019 година (во денари)

Ред. бр.	АТЦ група на лекови	2017	2018	2019	Удел 2019	Разлика изразена во % 2019/201 8	Разлика изразена во % 2019/201 7
1	С Лекови кои делуваат на срце и крвни садови	759,872,259	798,010,662	723,916,901	25.67%	-9.28%	-4.73%
2	R Лекови за третман на болести на респираторен систем	437,440,659	441,787,035	499,479,940	17.71%	13.06%	14.18%
3	N Лекови со дејство на ЦНС	429,399,231	440,262,563	431,517,723	15.30%	-1.99%	0.49%
4	A Лекови со дејство на дигестивниот тракт и метаболизмот	280,887,826	303,847,748	329,656,775	11.69%	8.49%	17.36%
5	J Антиинфекцивни лекови за системска употреба	309,071,128	309,158,444	316,218,621	11.21%	2.28%	2.31%
6	G Лекови кои делуваат на генитоуринарен тракт и полови хормони	223,873,303	172,558,188	173,163,699	6.14%	0.35%	-22.65%
7	M Лекови со дејство на коскено мускулен систем	122,428,305	124,459,977	131,813,924	4.67%	5.91%	7.67%
8	S Лекови кои делуваат на сензорни органи	71,417,403	59,060,134	58,929,286	2.09%	-0.22%	-17.49%
9	V Лекови кои делуваат на крвта и крвотворните органи	44,267,094	47,708,430	48,665,943	1.73%	2.01%	9.94%
10	H Лекови со дејство на жлездите со внатрешно лачење со исклучок на полови хормони и инсулин	34,967,037	36,980,603	38,092,356	1.35%	3.01%	8.94%
11	L Антинеопластични и имуномодулаторни лекови	40,116,915	37,792,579	37,171,008	1.32%	-1.64%	-7.34%
12	D Дерматолошки лекови	27,875,618	23,026,002	26,433,539	0.94%	14.80%	-5.17%
13	V Останато	2,454,167	3,147,830	3,198,392	0.11%	1.61%	30.32%
14	P Лекови за лекување на инфекции предизвикани со паразити	2,022,305	1,966,043	1,794,094	0.06%	-8.75%	-11.28%
	Вкупно:	2,786,093,249	2,799,766,239	2,820,052,202		0.72%	1.22%

Графикон 3. Споредба на потрошувачката на лекови по АТЦ групи по вкупни износи, 2017-2019год

Најпотрошувани лекови во 2019 година на АТЦ прво ниво се лековите од С групата (лекови кои делуваат на кардиоваскуларниот систем) и тоа по број на реализирани рецепти, по број на ДДД/1000 осигуреници/ден и по износи.

3. ПОТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ НА РЕЦЕПТ ВО 2019 ГОДИНА СПОРЕД АТЦ НИВО III¹

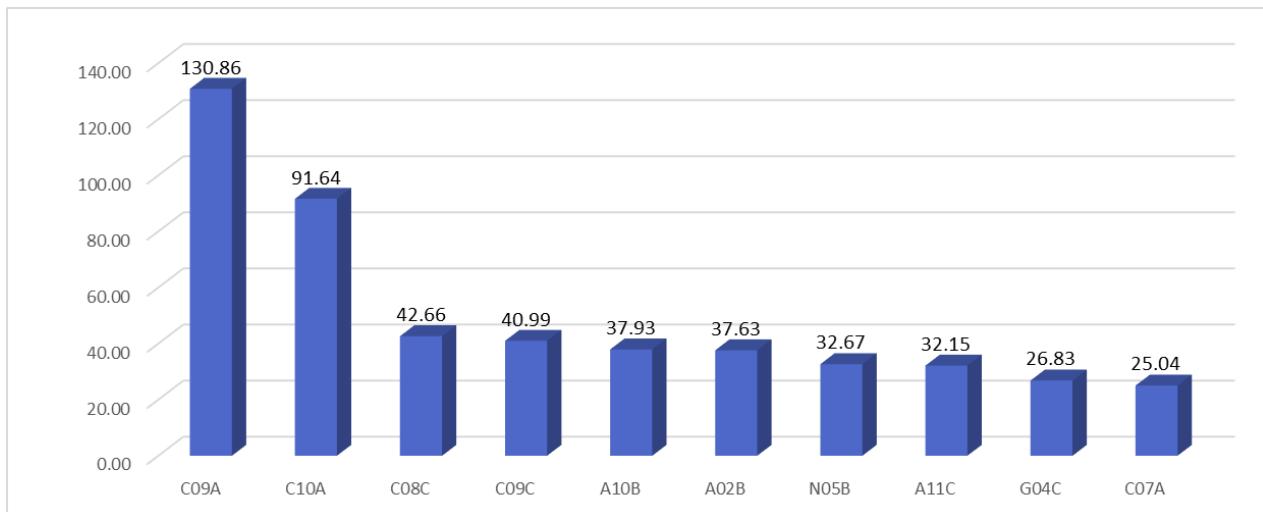
Според АТЦ подгрупи трето ниво, исто како и претходните години, најпотрошувани лекови по број на рецепти и по број на ДДД/1000осигуреници/ден се АЦЕ инхибиторите (Инхибитори на ангиотензин конвертирачкиот ензим, АТЦ код C09A), додека според вкупните фактурирани износи се лековите кои го намалуваат нивото на серумските липиди (C10A) . Подолу се дадени табелите и графиконите со 10-те најпотрошувани подгрупи на лекови во 2019 година.

Табела 5. Топ -10 по број на реализирани рецепти по АТЦ ниво III лекови и удели, 2019 година

Реден број	АТС 3	Број на рецепти	Удел во вкупниот број на рецепти (%)	% осигуреници
1	C09A	3,079,327	12.67%	12.54%
2	N05B	2,022,140	8.32%	17.01%
3	A10B	1,866,037	7.68%	6.43%
4	C07A	1,796,110	7.39%	10.68%
5	A02B	1,562,511	6.43%	15.62%
6	C10A	1,493,308	6.14%	10.89%
7	M01A	985,337	4.05%	14.99%
8	C09C	831,004	3.42%	3.73%
9	C08C	780,450	3.21%	5.39%
10	J01C	746,909	3.07%	24.32%
	Вкупно АТЦ трето ниво -Топ 10	15,163,133	62.39%	
	Вкупно АТЦ трето ниво -останати	9,140,081	37.61%	
	Вкупно	24,303,214	100.00%	

¹ АТЦ подгрупи на лекови - ниво III: A02B-Лекови за пептичен улкус и гастроезофагеален рефлукс; A10B-Антидијабетици; C04A- Периферни вазодилататори; C07A-Бета блокатори; C08C-Селективни блокатори на калциумови канали; C09A-АЦЕ инхибитори; C09C-Ангиотензин II антагонисти; C10A-Модифицирачки средства за маснотии во крв; G04C-Лекови за бенигна хипертрофија на простата; J01C-Бета лактамски антибактериски лекови, пеницилини; J01D-Други бета лактамски антибактериски лекови; M01A-Антивоспалителни и анти ревматиски лекови, нестериоидни; N05B-Анксиолитици; N06A-Антидепресиви; R03A-Адренергици, инхалации; R03B-Други лекови за обструкција на дишните патишта.

Графикон 4. Топ 10 по број на ДДД/1000 осигуреници/ден по АТЦ ниво III, 2019 година

Табела 6. Топ -10 потрошувани лекови по износи (АТЦ ниво III), 2019 година

Реден број	АТЦ 3	Вкупен износ	Удел во вкупниот износ (%)	% осигуреници
1	C10A	272,100,035	9.65%	10.89%
2	R03A	252,742,819	8.96%	4.04%
3	R03B	165,000,961	5.85%	1.90%
4	A10B	144,349,390	5.12%	6.43%
5	G04C	143,260,709	5.08%	2.83%
6	J01D	121,093,214	4.29%	14.20%
7	C09C	114,955,222	4.08%	3.73%
8	J01C	105,221,046	3.73%	24.32%
9	C07A	102,346,748	3.63%	10.68%
10	A02B	96,332,315	3.42%	15.62%
	Вкупно АТЦ трето ниво -Топ 10	1,517,402,458	53.81%	
	Вкупно АТЦ трето ниво -останати лекови	1,302,649,744	46.19%	
	Вкупно	2,820,052,202	100.00%	

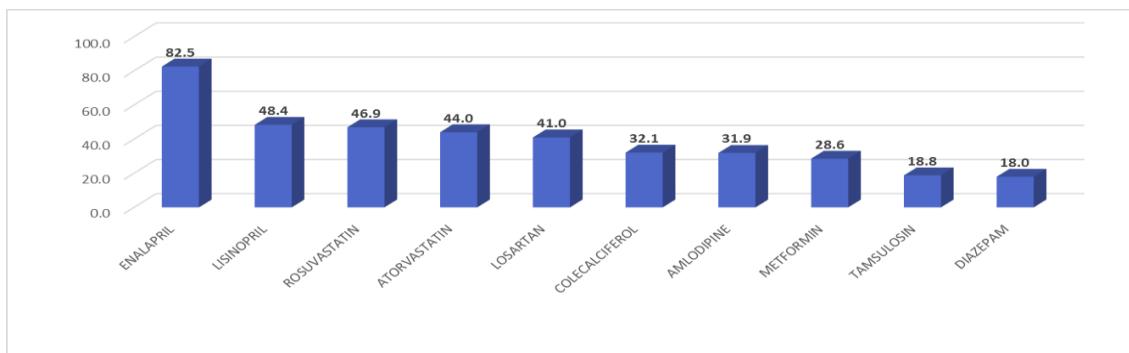
4. ПОТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ НА РЕЦЕПТ СПОРЕД АТЦ НИВО V (ПЕТТО), 2019 ГОДИНА

Во 2019 година најкористен лек (според бројот на реализирани рецепти и според ДДД/1000 осигуреници/ден) е лекот enalapril. Овој лек спаѓа во групата кардиолошки лекови кои делуваат на ренин-ангиотензин системот наменет за терапија на покачен крвен притисок. Според вкупните фактурирани износи на првите две позиции се наоѓаат лекови од групата на кардиолошки лекови што го намалуваат нивото на серумски липиди (rosuvastatin и atorvastatin). На овие два лека отпаѓаат 9,7 % од вкупниот фактуриран износ за лекови на рецепт во 2019 година. (Табела 7 и 8 и Графикон 5).

Табела 7. Топ -10 по број на реализирани рецепти по АТЦ ниво V лекови и удел за број рецепти, 2019 година

Ред.бр	АТЦ	Генерика	Вкупно рецепти 2019	Удел во вкупна потрошувачка	% на осигуреници
1	C09AA02	ENALAPRIL	2,067,405	8.51%	8.26%
2	A10BA02	METFORMIN	1,522,998	6.27%	6.10%
3	N05BA01	DIAZEPAM	1,118,501	4.60%	11.20%
4	C07AB07	BISOPROLOL	1,035,394	4.26%	6.78%
5	C09AA03	LISINOPRIL	1,011,922	4.16%	4.58%
6	C10AA05	ATORVASTATIN	835,609	3.44%	6.19%
7	C09CA01	LOSARTAN	831,004	3.42%	3.73%
8	M01AB05	DICLOFENAC	659,530	2.71%	8.99%
9	C04AD03	PENTOXIFYLLINE	647,751	2.67%	2.38%
10	C10AA07	ROSUVASTATIN	633,468	2.61%	5.06%
		Вкупно АТЦ ниво V - топ 10	10,363,582	42.64%	
		Вкупно АТЦ ниво V - останати лекови	13,939,632	57.36%	
		Вкупно	24,303,214	100.00%	

Графикон 5. АТЦ ниво V - Топ 10 лекови по ДДД/1000 осигуреници/ден

Табела 8. Топ 10 лекови по потрошувачка според фактурирани износи, 2019 година

Ред.бр	АТЦ	Генерика	Износ на терет на фондот 2019	Удел во вкупна потрошувачка	% на осигуреници
1	C10AA07	ROSUVASTATIN	138,907,455	4.93%	5.06%
2	C10AA05	ATORVASTATIN	131,190,041	4.65%	6.19%
3	R03AK06	SALMETEROL + FLUTICASONE	115,777,621	4.11%	0.47%
4	C09CA01	LOSARTAN	114,955,222	4.08%	3.73%
5	A10BA02	METFORMIN	103,150,949	3.66%	6.10%
6	R03AK07	FORMOTEROL + BECLOMETASONE	97,852,319	3.47%	0.55%
7	R03BB04	TIOTROPIUM BROMIDE	90,178,497	3.20%	0.47%
8	J01CR02	AMOXICILLIN + CLAVULANIC ACID	78,283,414	2.78%	18.95%
9	G04CA02	TAMSULOSIN	77,146,490	2.74%	2.63%
10	R03BA05	FLUTICASONE	74,822,464	2.65%	1.50%
		Вкупно АТЦ ниво V - топ 10	1,022,264,472	36.25%	
		Вкупно АТЦ ниво V - останати лекови	1,797,787,730	63.75%	
		Вкупно	2,820,052,202	100.00%	

5. ПТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ НА РЕЦЕПТ НА ТОВАР НА ФОНДОТ ПО ПОДРАЧНИ СЛУЖБИ

Во 2019 година се бележи зголемување на бројот на реализирани рецепти во однос на 2018 година во речиси сите подрачни служби на Фондот, исклучок се ПС Неготино и ПС Делчево. Во Табелата 9 е даден преглед на бројот на реализирани рецепти за лекови по подрачни служби на Фондот и споредба на просечниот број на рецептите по осигуреник за 2017, 2018 и 2019 година.

Табела 9. Потрошувачка на лекови во ПЗЗ по Подрачни служби на Фондот, 2017-2019 година

Реден број	ФЗО Подрачна служба	Вкупен број на рецепти 2017	Вкупен број на рецепти 2018	Вкупен број на рецепти 2019	Удел во вкупен број на рецепти 2019	Разлика 2019/2018(%)	Просечен број на рецепти по осигуреник 2017	Просечен број на рецепти по осигуреник 2018	Просечен број на рецепти по осигуреник 2019
1	Берово	272,102	279,959	282,824	1.16%	1.02%	18	20	19
2	Битола	1,375,065	1,411,006	1,433,551	5.90%	1.60%	15	16	15
3	Брод	86,094	88,606	97,750	0.40%	10.32%	12	12	13
4	Валандово	151,650	154,044	156,682	0.64%	1.71%	16	16	15
5	Виница	218,503	224,749	231,753	0.95%	3.12%	15	15	15
6	Гевгелија	535,204	547,605	574,909	2.37%	4.99%	18	19	18
7	Гостивар	843,198	858,906	875,487	3.60%	1.93%	10	10	10
8	Дебар	191,099	190,511	207,375	0.85%	8.85%	9	10	10
9	Делчево	359,813	365,134	363,130	1.49%	-0.55%	18	19	17
10	Демир Хисар	109,029	112,300	112,540	0.46%	0.21%	17	18	16
11	Кавадарци	572,898	591,013	610,234	2.51%	3.25%	15	14	14
12	Кичево	662,220	660,415	671,018	2.76%	1.61%	17	16	16
13	Кочани	588,233	609,569	624,814	2.57%	2.50%	15	17	16
14	Кратово	99,123	99,470	101,076	0.42%	1.61%	14	15	14
15	Крива Паланка	265,446	263,026	275,689	1.13%	4.81%	14	14	14
16	Крушево	68,223	67,954	75,392	0.31%	10.95%	9	8	9
17	Куманово	1,322,398	1,338,299	1,393,373	5.73%	4.12%	11	12	11
18	Неготино	324,728	333,906	331,954	1.37%	-0.58%	18	19	17
19	Охрид	904,626	935,115	940,106	3.87%	0.53%	17	18	17
20	Прилеп	1,241,141	1,268,029	1,300,228	5.35%	2.54%	15	16	15
21	Пробиштип	174,821	184,078	186,394	0.77%	1.26%	15	15	14
22	Радовиш	249,559	252,417	264,258	1.09%	4.69%	10	10	10
23	Ресен	236,187	240,934	250,340	1.03%	3.90%	16	16	16
24	Свети Николе	193,861	200,346	203,993	0.84%	1.82%	12	13	12
25	Скопје	7,195,147	7,417,586	7,559,842	31.11%	1.92%	12	12	12
26	Струга	705,372	726,601	747,003	3.07%	2.81%	14	15	14
27	Струмица	1,132,408	1,164,299	1,200,047	4.94%	3.07%	14	15	14
28	Тетово	1,554,769	1,590,584	1,705,332	7.02%	7.21%	10	10	10
29	Велес	804,711	814,404	836,938	3.44%	2.77%	14	15	14
30	Штип	653,152	676,301	689,182	2.84%	1.90%	14	14	13
	Вкупно	23,090,780	23,667,166	24,303,214			13	13	13

Во Табелата 10 дадена е споредбата за вкупните износи по подрачни служби како и просечните износи по осигуреник за 2017, 2018 и 2019 година.

Табела 10. Потрошувачка на лекови на рецепт по ФЗО подрачни служби, по износи, 2017-2019 година

Реден број	ФЗО Подрачна служба	Вкупен износ (денари) 2017	Вкупен износ (денари) 2018	Вкупен износ (денари) 2019	Удел во вкупниот износ за 2019	Разлика 2019/2018 година (%)	Просечен износ на лекови на рецепт по осигуреник (денари) 2017	Просечен износ на лекови на рецепт по осигуреник (денари) 2018	Просечен износ на лекови на рецепт по осигуреник (денари) 2019
1	Берово	28,354,756	28,472,532	28,736,904	1.02%	0.93%	1,928	2,020	1,916
2	Битола	159,799,873	160,399,577	154,203,289	5.47%	-3.86%	1,723	1,783	1,595
3	Брод	8,286,898	8,406,619	9,059,637	0.32%	7.77%	1,151	1,149	1,168
4	Валандово	16,147,763	16,681,911	16,236,153	0.58%	-2.67%	1,737	1,776	1,596
5	Виница	24,407,004	24,255,169	23,902,495	0.85%	-1.45%	1,642	1,624	1,499
6	Гевгелија	56,218,633	56,166,181	57,020,653	2.02%	1.52%	1,893	1,912	1,823
7	Гостивар	108,154,659	107,265,078	107,332,511	3.81%	0.06%	1,298	1,292	1,237
8	Дебар	22,192,962	22,183,805	24,034,214	0.85%	8.34%	1,103	1,118	1,151
9	Делчево	37,958,161	37,709,154	36,800,355	1.30%	-2.41%	1,910	1,933	1,764
10	Демир Хисар	10,502,352	11,080,375	10,583,613	0.38%	-4.48%	1,648	1,735	1,545
11	Кавадарци	75,487,176	75,909,722	77,475,709	2.75%	2.06%	1,940	1,855	1,742
12	Кичево	73,835,769	73,752,107	73,904,711	2.62%	0.21%	1,861	1,799	1,725
13	Кочани	69,444,848	69,696,226	70,513,179	2.50%	1.17%	1,825	1,890	1,798
14	Кратово	10,652,615	10,681,692	10,997,025	0.39%	2.95%	1,544	1,586	1,524
15	Крива Паланка	30,763,496	30,652,367	31,255,395	1.11%	1.97%	1,569	1,653	1,554
16	Крушево	8,410,238	8,437,315	9,746,647	0.35%	15.52%	1,080	1,017	1,102
17	Куманово	168,204,990	165,709,547	167,977,757	5.96%	1.37%	1,433	1,444	1,375
18	Неготино	30,984,218	31,208,933	31,827,174	1.13%	1.98%	1,733	1,754	1,643
19	Охрид	110,102,167	111,133,351	110,125,114	3.91%	-0.91%	2,120	2,136	1,948
20	Прилеп	147,765,535	148,615,644	149,417,922	5.30%	0.54%	1,743	1,835	1,713
21	Пробиштип	18,251,673	18,578,145	18,939,840	0.67%	1.95%	1,533	1,558	1,455
22	Радовиш	33,056,960	32,724,974	33,963,498	1.20%	3.78%	1,266	1,295	1,251
23	Ресен	27,107,422	27,275,753	26,794,254	0.95%	-1.77%	1,834	1,859	1,715
24	Свети Николе	22,402,404	22,378,687	22,967,943	0.81%	2.63%	1,360	1,460	1,370
25	Скопје	906,943,654	911,719,833	921,819,328	32.69%	1.11%	1,574	1,523	1,451
26	Струга	83,783,512	86,897,476	85,578,695	3.03%	-1.52%	1,685	1,739	1,631
27	Струмица	129,244,938	129,782,669	130,423,342	4.62%	0.49%	1,592	1,622	1,552
28	Тетово	190,014,399	191,994,986	200,270,652	7.10%	4.31%	1,175	1,186	1,183
29	Велес	98,631,459	100,265,062	97,286,794	3.45%	-2.97%	1,765	1,829	1,652
30	Штип	78,982,714	79,731,347	80,857,400	2.87%	1.41%	1,682	1,595	1,504
	Вкупно	2,786,093,249	2,799,766,239	2,820,052,202	100.00%	0.72%	1,581	1,578	1,495

Просечно во 2019 година се реализирани 12,9 рецепти по осигуреник, додека фактурираниот износ просечно по осигуреник за истиот период изнесува 1.495,00 денари.

6. ПОТРОШУВАЧКА НА ЛЕКОВИ ОД ГРУПАТА НА АНТИБИОТИЦИ И АНКСИОЛИТИЦИ

Со цел рационално пропишување и употреба на лековите, особено за лековите од групата на антибиотици и анксиолитици, Фондот за здравствено осигурување преку договорни одредби воведе контролни механизми за избраните лекари преку пресметки врзани за нивните цели.

Во Табелата 11 даден е преглед на потрошувачка на лекови на товар на ФЗОРСМ по број на реализирани рецепти за групата на антибиотици и анксиолитици за период од 2016 до 2019 година.

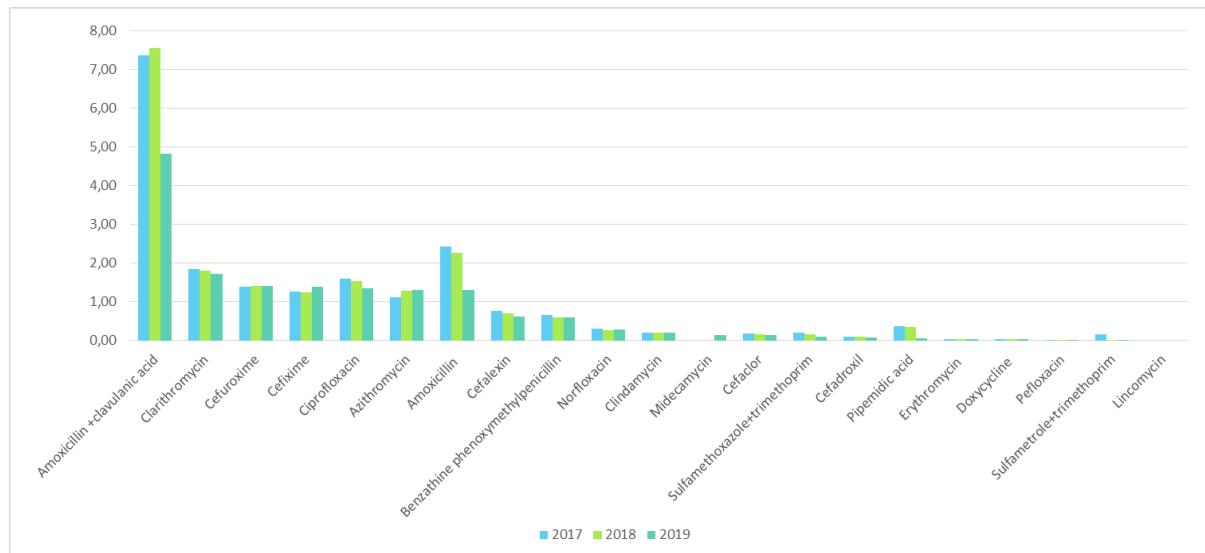
Табела 11. Реализирани рецепти за антибиотици и анксиолитици, 2016-2018 година

АТЦ	Генеричко име	2016	2017	2018	2019
Антибиотици		Број на рецепти			
J01AA02	Doxycycline	2,644	2,395	1,687	1,733
J01CA04	Amoxicillin	234,444	195,698	177,994	158,448
J01CE10	Benzathine phenoxymethylpenicillin	41,383	52,992	49,727	52,977
J01CR02	Amoxicillin +clavulanic acid	544,376	510,398	521,893	535,484
J01DB01	Cefalexin	167,975	139,344	129,234	123,011
J01DB05	Cefadroxil	25,696	21,246	19,488	17,785
J01DC02	Cefuroxime	121,477	113,091	115,031	121,385
J01DC04	Cefaclor	45,557	40,371	36,854	32,412
J01DD08	Cefixime	84,576	88,636	88,004	104,314
J01EE01	Sulfamethoxazole+ trimethoprim	31,918	31,756	26,511	15,897
J01EE03	Sulfametrole+ trimethoprim	26,546	23,887	402	14
J01FA01	Erythromycin	6,230	4,202	4,201	3,542
J01FA03	Midecamycin	27,055	21,914	20,951	19,596
J01FA09	Clarithromycin	103,929	102,282	100,110	100,507
J01FA10	Azithromycin	158,298	158,275	180,868	196,272
J01FF01	Clindamycin	35,177	32,292	32,646	34,594
J01FF02	Lincomycin				
J01MA02	Ciprofloxacin	202,130	192,942	190,744	175,326
J01MA03	Pefloxacin	3,697	2,678	2,363	1,726
J01MA06	Norfloxacin	19,846	19,205	17,426	18,923
J01MB04	Pipemidic acid	30,639	30,483	27,639	5,497
Вкупно антибиотици		1,913,593	1,784,087	1,743,773	1,719,443
			93.23%	97.74%	98.60%
Анксиолитици					
N05BA01	Diazepam	1,073,304	1,124,406	1,148,983	1,118,501
N05BA08	Bromazepam	375,982	372,309	362,887	345,437
N05BA12	Alprazolam	515,155	524,074	536,638	558,202
Вкупно анксиолитици		1,964,441	2,020,789	2,048,508	2,022,140
			102.87%	101.37%	98.71%

Од Табелата 11 може да се види дека во 2019 година продолжува трендот на намалување на вкупниот број на реализирани рецепти за лековите од групата на антибиотици и тоа од 1,4% во однос на истиот период 2018 година. Бројот на реализирани рецепти е намален за повеќе антибиотици, но зголемување има за лековите amoxicillin+clavulanic acid, azithromycin, clindamycin, cefuroxime, norfloxacin, benzathine phenoxymethylpenicillin, clarithromycin, cefiime и doxycycline.

На прво место според бројот на реализирани рецепти се наоѓа генериката amoxicillin + clavulanic acid, која е на прво место и според бројот на ДДД/1000осигуреници/ден (Графикон 6).

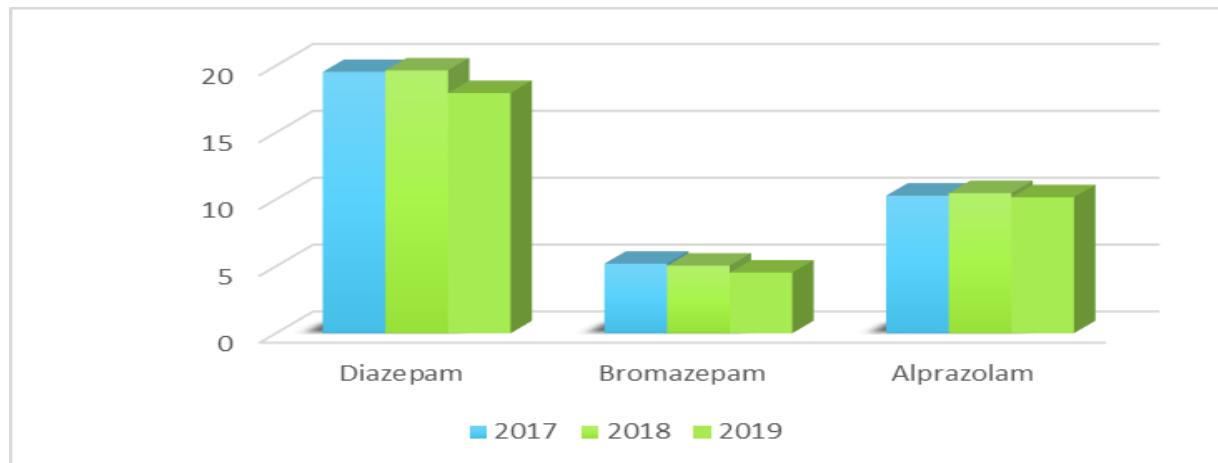
Графикон 6. Потрошувачка на антибиотици по ДДД/1000осигуреници/ден, 2017 – 2019 година

Анализирано по ДДД/1000осигуреници/ден, слично како и според бројот на реализирани рецептети, намалување на потрошувачката има кај поголемиот број антибиотици, а зголемување има во потрошувачката за антибиотиците INN azithromycin, cefixime, cefuroxime и norfloxacin.

Вкупниот број на реализирани рецептети за лековите од групата на анксиолитици прв пат бележи пад во 2019 година, и тоа за 1,3%. Пораст на бројот на рецептети има само кај alprazolam, додека бројот на ДДД/1000осигуреници/ден е намален кај трите генерики од оваа група. (Графикон 7).

Графикон 7. Потрошувачка на анксиолитици, ДДД/1000осигуреници/ден, 2017- 2019 година

Од Табелата 12 може да се забележи дека во 2019 година дека има зголемување на вкупниот фактуриран износ кај лековите од групата на антибиотици, но кај анксиолитиците има намалување на износот за приближно 33%, во однос на 2018 година. Во следната Табела 12 даден е преглед на потрошувачката на антибиотици и анксиолитици по вкупен износ за период 2016 до 2019 година.

Табела 12. Потрошувачка на антибиотици и анксиолитици по вкупен износ за 2016-2019 година

АТЦ	Генеричко име	2016	2017	2018	2019
	Антибиотици				
J01AA02	Doxycycline	72,911	64,756	50,775	32,289
J01CA04	Amoxicillin	14,485,752	12,401,197	11,493,619	9,820,507
J01CE10	Benzathine phenoxyimethylpenicillin	12,998,815	16,611,112	15,602,486	17,117,125
J01CR02	Amoxicillin +clavulanic acid	82,593,531	78,836,648	81,291,382	78,283,414
J01DB01	Cefalexin	17,373,110	14,415,381	13,372,563	13,023,232
J01DB05	Cefadroxil	6,057,957	4,988,021	4,576,854	4,103,517
J01DC02	Cefuroxime	24,675,646	23,208,122	23,569,521	25,132,296
J01DC04	Cefaclor	7,677,117	6,767,262	6,175,613	5,339,607
J01DD08	Cefixime	55,841,483	58,782,574	58,231,168	73,494,561
J01EE01	Sulfamethoxazole+ trimethoprim	1,832,285	1,825,796	1,534,998	873,596
J01EE03	Sulfametrole+ trimethoprim	1,265,094	1,141,122	21,523	712
J01FA01	Erythromycin	964,695	661,972	666,937	548,550
J01FA03	Midecamycin	4,501,053	3,622,232	3,476,614	3,373,611
J01FA09	Clarithromycin	23,302,682	23,120,768	22,798,380	22,896,138
J01FA10	Azithromycin	25,422,784	25,449,327	28,995,257	26,205,357
J01FF01	Clindamycin	5,427,032	4,940,276	5,064,116	5,767,336
J01FF02	Lincomycin				
J01MA02	Ciprofloxacin	13,403,827	12,382,986	11,975,474	10,434,759
J01MA03	Pefloxacin	821,303	582,957	514,533	363,260
J01MA06	Norfloxacin	1,205,527	1,166,778	1,058,921	2,155,790
J01MB04	Pipemidic acid	5,001,390	4,984,236	4,647,484	746,138
	Вкупно антибиотици	304,923,994	295,953,525	295,118,217	299,711,794
			97.06%	99.72%	101.56%
	Анксиолитици				
N05BA01	Diazepam	33,174,832	34,584,607	35,015,431	23,125,775
N05BA08	Bromazepam	10,071,060	9,988,836	9,753,308	5,755,473
N05BA12	Alprazolam	16,837,370	17,169,991	17,602,067	13,014,773
	Вкупно анксиолитици	60,083,263	61,743,434	62,370,805	41,896,020
			102.76%	101.02%	67.17%

ЗАКЛУЧОК

Врз основа на резултатите од спроведените анализи на достапните податоци за потрошувачката на лекови на рецепт на товар на Фондот за 2019 година, може да се заклучи дека генерално има умерен благ пораст на потрошувачката на лековите на рецепт од Листата на лекови кои се на товар на Фондот, што укажува на добро обезбедување на осигурениците со лекови на рецепт во рамки на моменталната структура на Листата на лекови кои паѓаат на товар на Фондот, како и според пазарните и другите услови во дражавата кои влијаат на потрошувачката на лекови.